

delo skupščine

Arhitekt (Slovenia), September 2008

cije za načrt notranje opreme predstavlja le polovico dejanske vrednosti, primerljive z ostalimi uveljavljenimi ceniki. (Več v rubriki ceniki)

Prav tako se občasno na nas obračajo tudi javni naročniki za izračun vrednosti projektne dokumentacije kot pomoč pri oceni vrednosti investicije v fazi priprav na investicijo.

Nekateri kolegi se na ZAPS obračajo z željo po svetovanju v zvezi z vrednotenjem investicij ali vrednosti projektne dokumentacije.

Svetovanje

Nekateri kolegi se na ZAPS obračajo z željo po svetovanju v zvezi z vrednotenjem investicij ali vrednosti projektne dokumentacije. Sem spadajo konzultacije po mailu ali telefonu, saj so vprašanja podana brez posebnih formalnosti.

Vzorčne pogodbe in priloga pogodbi - pravila dobre prakse

Pripravljena je vzorčna splošna ponudba in pogodba za projektiranje, ki je na razpolago vsem članom, se pa sproti tudi dopolnjuje glede na praktične izkušnje uporabe.

Uporablja se tudi kot priloga pri natečajih, seveda z upoštevanjem zahtev naročnika. Posebej bi poudarila, da je pri Obsegu del točka 3.5. Ostale storitve sicer navedena kot možnost dodatne storitve k pogodbi o projektiranje, vsekakor pa ne spada med obvezen obseg pogodbe. Ta storitev namreč tudi ni navedena v našem ceniku, zato jo je v fazi priprave ponudbe težko oceniti. Zato se osebno nagibam k temu, da se za ta dela sklone ločena pogodba.

Bila sem tudi na izobraževanju o Fidic pogodbah, ki se v praksi tudi pri nas že uporabljajo. Gre za korektne pogodbe, ki ščitijo obe stranki pred nerazumnimi zahtevami. Nekateri nasveti iz publikacij so vključeni tudi v vzorčno pogodbo ter prilogo pogodbi.

Pripravila sem osnutek priloge k pogodbi "pravila dobre prakse", ki obravnavajo medsebojna razmerja med naročnikom in izvajalcem, obveznosti projektanta v skladu z našim kodeksom poklicne etike ter dolžnostmi naročnika. Poseben del predstavlja tudi razlaga pojmov in definicij iz naše stroke, ki bo naročniku pomagala razumeti obseg del v okviru naše dejavnosti.

Osnutek bo končno oblikovan s sodelovanjem pravnik in komisije ter predan UO v potrditev.

Tarifne cene projektantskih storitev

Kot že omenjeno v 1. točki in tudi že v prejšnjih poročilih, sem pri uporabi Arhigrama naletela na težave, ki so jih pri svojem delu ugotovili tudi naši kolegi. Ponovno predlagam dopolnitev Arhigraam s slednjim:

- vrednost investicij je v programu omejena, kar lahko predstavlja težavo pri izdelavi ponudbe za zelo zahtevne objekte, ki presega jo najvišjo vrednost, ki jo program omogoča. Slednje se nanaša predvsem na manjše ali srednje velike objekte z visokimi tehnološkimi ali oblikovalskimi zahtevami. Predlagam, da se program korigira tako, da je možen prostoročni vnos vrednosti investicije, saj je z avtomatsko namestitvijo več težav kot koristi. Pomoč kolegom pri vrednotenju investicij lahko nudimo s priložo.

Cenik za načrte krajinske arhitekture so si kolegi sami izdelali in predlagam, da se ga vsaj v enostavnejši obliki vključi v Arhigram.

Cenik za notranjo opremo se izdela na novo in se ga po možnosti prav tako vključi v Arhigram.

Ob dopolnitvi Arhigrama naj se vključijo tudi ostale pripombe kolegov (npr. vključitev PZR načrta v celoten projekt)

Glede na dvig cen v zadnjem letu, bi bil potreben razmislek o uveljavljanju TTPS, s čimer bi se med drugim izognili vsem zgoraj navedenim težavam. V praksi so ponudbe članov IZS-ja takšne, da prinesejo drugačna razmerja, kot so bila do sedaj uveljavljena, zato ostaja naš del glede na vrednost celotne dokumentacije, podcenjen. IZS predlaga vsem članom uporabo cenika z možnim popustom.

Ljubljana, 17.12.2007

Vlado Krajcar, koordinator mednarodnih aktivnosti in zakonodaje

MEDNARODNE AKTIVNOSTI IN ZAKONODAJA - POROČILO 2007

Poročilo o udeležbi na skupščini ACE 30.11. - 01.12.2007

A - Prisotni s strani ZAPS, časovni okvir:

Viktor Pust, Tomaž Kancler (delegata), Vlado Krajcar (član upravnega odbora ACE) Skupščina je potekala v Bruslju od 30.11.07 ob 10.30 do 01.12.07. ob 13.00.

Pred in po skupščini so sestanki upravnega odbora, na katerih se pred skupščino pregleda gradivo in pripravi potek skupščine, po njej se razdelijo naloge za bodoče delovanje.

B - ACE Skupščina-dnevni red (skrajšano):

1. Uvodne formalnosti, dnevni red, poročila predsednika in generalnega sekretarja.

2. Sprejemanje novih članic: Turčije in Hrvaške. Po proceduralno zahtevnem glasovanju sta kot polnopravni članici ACE s specijalnim statusom sprejeti obe državi. Specijalni status imajo države, ki niso članice EU, vendar uživajo vse pravice (npr. glasovanje in volitve) ter obveznosti (članarina). Zaplet je nastal pri vprašanju ali lahko državi takoj sodelujeta pri volitvah predsednika in UO ali šele v letu 2008. Obveljalo je slednje, tako da nista mogli sodelovati pri volitvah. Določeno jim je tudi število glasov: Turčija 29, Hrvaška 7 (Slovenija 4)

2. Volitve:

2a. Volitve predsednika: Kandidirali so Pedro Guiherme, Portugalska; Juhani Katainen, Finska; in James Pike, Irska. Po krajši, 15 min. predstavitvi programov je po drugem krogu izvoljen Juhani Katainen.

2b. Volitve članov upravnega odbora - EB (executive board) - volitve so potekale za voljeni del upravnega odbora (vsako leto se zamenja 1/2 članov UO; polovica je izvoljena, polovica je delegirana po principu rotacije). Izvoljeni so bili predstavniki Malte, Poljske, Španije, Francije in Velike Britanije.

3. Europska konferenca "Načrtovanje za bodočnost: trg in kakovost življenja" Podano je bilo poročilo o zaključnih aktivnostih pri organizaciji dogodka, ki naj bi nagovoril visoko politiko v EU in nosilce odločanja s ciljem da se ustavi erozija stroke povzročena z globalizacijo, splošno deregulacijo in ozkim razumevanjem trga, tržnih mehanizmov in zagotovitve svobodne konkurence.

Konferenca bo potekala v treh sklopih: Socijalni: Arhitektura in njena vloga pri zagotovitvi socialne kohezije

Ekonomski: Trg in kakovost grajenega okolja

Okoljski: Zgotovitev trajnostnega vidika grajenega okolja

Konferenca bo potekala 10.04.07 v Bruslju. Stroški conference bodo delno pokriti s sponzorskimi sredstvi, ogromen delež finančnih sredstev sta prispevali Francoska in Belgijska zbornica. ACE prosi članice za pomoč bodisi v finančnem prispevku, predvsem s promocijo, objavami in informacijami v posamezni državi, članici EU.

<http://www.ace-cae.org/MemberN/Con>

delo skupščine

- tent/EN/mee/cnf/conf_prog.html
4. Pregled večletnega delovnega programa po sklopih in po delovnih skupinah. ACCESS TO THE PROFESSION: Education; Qualifications Directive; Professional Experience; Registration / Licensing; PRACTICE OF THE PROFESSION: Services in the Internal Market; Trade in Services, Competitiveness, Procurement, Cost Information Systems, Health and Safety, Insurance; ARCHITECTURE AND SOCIETY: Environment & Architecture; Urban issues; Housing; Research.
(Podčrtani sta delovni skupini, ki so po moji oceni najbolj primerni za sodelovanje ZAPS).
 5. Peticija vladam Slovenije (predsedujoča EU) in Francije (naslednja), da sprožijo politične aktivnosti da se spremeni Direktiva o priznanju poklicnih kvalifikacij v delu v katerem navaja minimalno trajanje izobraževanja - 4 leta. Odslej naj bi, tudi zaradi uskladitve s Bolonjskim procesom, veljalo 5 let.

Existing version

Article 46

Training of architects

1. Training as an architect shall comprise a total of at least four years of full-time study or six years of study, at least three years of which on a full-time basis, at a university or comparable teaching institution. The training must lead to successful completion of a university-level examination.

Proposed amended version

Article 46

Training of architects

1. Training as an architect shall comprise a total of at least five years of full-time study at a university or comparable teaching institution. The training must lead to successful completion of a university-level examination.

6. Na koncu konference, po uradnem delu, so v okviru sedaj že tradicionalne poudaritve predstavljeni referati o izkušnjah v javno-zasebnem partnerstvu (Nemčija, Velika Britanija, Francija) ter energetske učinkovitosti (Irska, Avstrija, Italija, Velika Britanija).

Povzetek:

Obseg dokumentov in dogodkov je velik. Obveznosti ZAPS v povezavi z EU in ACE bodo naraščale. Verjetno bo ZAPS postala kontaktna točka za tuje arhitekto in morala bo vršiti registracijo tujih arhitektov v

skladu z Direktivo o storitvah na notranjem trgu. Določene sklope the obveznosti mora prevzemati pisarna ZAPS. Menim da mora večino teh nalog v bodočnosti prevzeti sekretar(ka) zbornice. Trenutno je process obraten - zaradi porodniškega dopusta bo vlogo "korespondenta" prevzel komisar.

Poročilo o poteku sprejemanja ZGO

V zvezi s postopkom sprejemanja (spreminjanja ZGO) je bilo daljše poročilo podano v poročevalcu Arhitekt v septembru 2007. Poglavitne značilnosti so podane v reviji arhitekt septembra 2007. Značilno za jesensko obdobje je prizadevanje IZS, da spremeni določene rešitve, predvsem tiste, ki so po njihovem mnenju v prid arhitektom (npr. rešitev da je odgovorni vodja projekta za stavbe obvezno arhitekt). Prizadevajo si tudi za čim obsežnejšo projektno dokumentacijo in poskušajo v zakon vnesti formulacije, ki bodo to omogočale. Skozi Urad vlade za razvoj so uspeli vnesti amandma, ki pravi da je odgovorni vodja projekta za stavbe lahko katerikoli odgovorni projektant. Bilo je potrebno veliko aktivnosti in usklajevalnih sestankov za umik tega amandmaja. Zakon je v proceduri, bil je obravnavan na Državnem Svetu, Odboru za okolje dvakrat, ponovno je bila organizirana javna predstavitev. Zdi se, da bo postopek sprejemanja končno stekel. Menim, da je v zakon vendarle prišlo precej kakovostnih rešitev, ki nam bodo v pomoč. Nekaj rešitev je takih, ki jih bomo šele po praktični uporabi lahko primerjali s sedanjo ureditvijo (vplivno območje).

V kratkem bo predstavljen osnutek Pravilnika o projektni in tehnični dokumentaciji. Predvidevam, da bodo mnenja deljena in razprave enako zanimive kot pri ZGO. ZAPS mora pripraviti predstavnike za usklajevanje vsebine pravilnika.

Poročilo o poteku priprave ZAID

Poročilo nadaljujem tam kjer se zaključilo poročilo v Arhitektu.

Zakon je iz faze priprave osnutka oz. strokovne podlage prešel v fazo dodelave na MOP-u.

Novi delovni osnutek je bil septembra poslan zbornicami. Zbrane so bile pripombe v skupni dokument. MOP je povabil predstavnike zbornic, zahteval opredelitev do pripomb in jim predlagal strategijo dokončanja osnutka zakona. Usklajevanja naj bi potekala na intenzivnih delovnih sestankih na MOP-u, na katerih bi se obravnavale samo tiste poglavja na katera so bile podane pripombe.

Zbornice so imenovalle svoje predstavnike, ki so se v mesecu novembru in decembru dobili na štirih delovnih sestankih, peti in zadnji bo 18.12.2007.

Pregled usklajevanja in sklepov je v prilogi, v posebnem dokumentu.

Trenutno stanje je takšno da sta neusklajeni predvsem dve poglavji:

1. Projektantske družbe: IZS je nakazal da ne želi odstopati od sedaj uveljavljene rešitve definicije projektanta in odgovornega projektanta. Zaradi odsotnosti predstavnikov IZS na zadnjem sestanku ni prišlo do usklajevanj in končne rešitve.
2. Prostorsko načrtovanje OPPN: na 3 sestanku je bilo usklajeno stališče da lahko arhitekti in krajinski arhitekti vbo-doče lahko vodijo načrtovanje OPPN brez licence P, pod pogojem da se strokovni izpit dopolni z vsebinami prostorskega načrtovanja.
Neusklajeno stališče sekcij A in KA ali naj izdelavo vodijo strokovnjaki po principu prevladujoče stroke (analogno ZGO); arhitekti za grajeni prostor, krajinski arhitekti za odprti prostor, inženirji za infrastrukturne objekte. Odločitev bo sprejeta na zadnjem sestanku, v primeru ločenega mnenja med sekcijami, bo presodilo ministrstvo.

Predvidevam, da bo MOP po zadnjem usklajevalnem sestanku z zbornicami poslal zakon v proceduro v najkrajšem možnem času. Mandat te vlade se približuje volitvam. Ministrstvo si želi zadevo čim prej zaključiti, zato poskuša uskladiti zbornice, da pozneje ne bi bilo nasprotovanj in amandmajev.

Zakon je nastajal v precej neugodnem času za tovrstne zakone. Politika in zakonodaja EU sta usmerjeni v učinkovitost, tržno konkurenco in odstranjevanje administrativnih ovir in onemogočata nastanek zakona, ki bi bil podoben "tradicionalnim" zborničnim zakonom ki jih poznajo arhitekturno napredne države. Zatečeno stanje in odsotnost tradicije dodatno onemogočata določene rešitve. Osebnostno obžalujem, da so zaradi različnih intervenc in pripomb na besedilo, opuščeni vsi členi, ki so poskušali določiti način opravljanja dejavnosti. MOP je bil pripravljen vnesti določbo da se dejavnost opravlja dejansko in stalno, po zgledu Zakona o odvetništvu.

Namesto, da bi iskali rešitve za izjeme iz splošnega sistema, je na koncu izločeno

delo skupščine

celotno poglavje. S tem je zamujena edinstvena priložnost, da se vendarle uvede red na trgu in prepreči nelojalna konkurenca. Predvidevam, dab o izpuščeno tudi poglavje o družbah, tako da se bo zakon ukvarjal le s posamezniki in nič ne bo govoril o oblikah opravljanja dejavnosti.

Ljubljana, 17.12.2007

Helena Kovač, vodja komisije za ZGO 1b ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV - POROČILO

Usklajevanje Novele Zakona o graditvi objektov - ZGO 1 b, se je pričelo v drugi polovici leta 2005. V prvi polovici leta 2006 je bila v sklopu ZAPS ustanovljena delovna skupina, ki je vseskozi spremljala in sodelovala pri pripravi novele Zakona o graditvi objektov. Osrednji cilj delovne skupine ZAPS je bil, da se z novelo zakona o graditvi objektov izboljša nekaj najpomembnejših področij, kar bo vplivalo na odgovornejšo delo udeležencev pri graditvah.

Delovna skupina si je vseskozi prizadevala, da se vloga arhitekta kot odgovornega projektanta in vodje projekta poveča pri projektiranju in končni realizaciji gradnje. Delovna skupina je znova izpostavila, da zavarovanje projektantske odgovornosti ne more biti samo sebi namen, zato višina zavarovanja pred odgovornostjo ne more biti enaka za vse udeležence gradnje. Zato smo vztrajali, da se ureditev zavarovanja projektantske odgovornosti v zakonu podrobneje opredeli glede na vrsto udeleženca pri graditvi objektov.

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je iz zakona želelo črtati člen o uveljavitvi minimalnih tarifnih pogojev. Zato smo si prizadevali uvesti drugačne rešitve, ki naj omogočajo potrebne standarde kakovosti projektne dokumentacije. Prav tako smo vztrajali, da se Izvajanje javnih natečajev zagotovi še naprej vsaj v obstoječi obliki, saj je ena od predlaganih različic osnutka spremembe zakona odvzela pristojnost ZAPS za izvajanje natečajev.

Opozorili smo na problem postavitve javnih razmerij tudi nad odgovornim nadzorstvom pri gradnji, saj je dosedanja praksa pokazala, da prihaja do velikih konfliktov pri gradnji manj zahtevnih objektov, ko so pogosto nadzorniki opravljali nadzorstvo

samovoljno, brez soglasja odgovornega projektanta in pri tem niso nosili nikakršne odgovornosti.

V postopku usklajevanja osnutka zakona smo MOP, IZS in ZAPS skušali uskladiti svoje poglede na pripravo novele zakona. Zato smo bili zelo razočarani, ko smo v enem od končnih osnutkov meseca maja 2007 opazili, da v novelo ni bilo vnesenih naših najpomembnejših pobud ali predlogov. Na skupnem sestanku med ZAPS in MOP 9.5.2007 pa je ministrstvo vendarle zagotovilo, da bo v novelo zakona vneslo določilo, da so arhitekti odgovorni vodje projekta za vse arhitekturne stavbe, razen zahtevnih tehnoloških objektov, torej tudi za vse stanovanjske stavbe in da je potrebno za uporabno dovoljenje pridobiti izjavo odgovornega vodje projekta - arhitekta glede skladnosti zgrajenega objekta s PGD. MOP naj se v tem in v drugih določilih ne bi več usklajeval z IZS in naj bi takoj pripravil čistopis Zakona o spremembah ZGO.

Na 134. redni seji vlade dne 6.9.2007 je bil potrjen predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov in člani ZAPS, ki v ničemer ni bil podoben prejšnjim obravnavanim osnutkom in ni vseboval niti enega od naših bistvenih predlogov.

Novela zakona je bila hkrati v nasprotju s priporočili pisma evropske komisije za arhitekturo (ACE), ki je prav v tem času ponovno opozorila na nujno povečanje vloge arhitekturne stroke pri oblikovanju grajenega in drugega prostora, zlasti v novih članicah EU.

Po javni objavi osnutka dne 6.9.2007 smo se v ZAPS zelo aktivno povezali in odločili, da skušamo svoje interese pri Noveli ZGO 1b doseči po politični poti. Predstavniki delovne skupine smo svoje predloge oziroma amandmaje na osnutek novele ZGO 1b predstavili poslanskim skupinam treh koalicijskih strank: SDS, NSI in SLS. Poslance smo prepričali, saj so naše amandmaje podprli. Toda do obravnave naših amandmajev na seji Odbora za okolje in prostor ni prišlo, saj so opozicijske skupine zahtevale odlog obravnave ter javno razpravo o Noveli zakona. In javna razprava ni bila zaman, saj smo ponovno javno poudarili probleme, ki tarejo našo stroko.

Tako so bili na naslednji seji odbora za okolje in prostor naši amandmaji v celoti

sprejeti. Sedaj čaka Novela ZGO 1 b drugo branje. Upamo, da bomo poleg kopice novosti v noveli Zakona o graditvi objektov, lahko dokončno uveljavili svoje interese in najpomembnejše določitve, ki jih še enkrat navajamo:

- da je vodja projekta odgovorni projektant tiste stroke, ki v projektu prevladuje;
- da novela ZGO 1b še vedno vključuje obveznost javnih natečajev oz. pod katerimi pogoji in kdaj se izvajajo;
- da novela zahteva v času gradnje obvezno prisotnost vsaj enega izvoda gradbenega dovoljenja in tistega dela PZI, ki je potreben glede na stanje izvajanja gradnje;
- da novela vključuje odgovornega vodjo projekta za PGD v izvajanje gradnje in njeno dokončanje. Odgovorni vodja projekta skupaj z odgovornim nadzornikom po koncu gradnje ugotovi ali je gradnja res končana in izvedena v skladu s projektom PGD;
- da na podlagi pravnomočne odločbe o izbrisu v disciplinskem postopku bo možen izbris člana iz imenika ene od zbornic (IZS, ZAPS).

Kot kaže bo Novela ZGO 1b sprejeta do konca letošnjega leta. MOP, ZAPS in IZS čaka še veliko dela pri medsebojnem usklajevanju podzakonskih aktov- novela ZGO 1b predvideva najmanj 5 podzakonskih aktov.

V zadnjem trimesečju smo vzpostavili tudi kontakt z mediji in jim prav tako skušali pojasniti vlogo naše zbornice in arhitekturne stroke pri graditvi objektov. Rezultat so tri objave v osrednjih dnevnikih in sicer v časniku Delo en članek ter v časniku Dnevnik dva članka.

Kopije objavljenih člankov so priložene poročilu.

Za sodelovanje pri usklajevanju in lobiranju za uspeh naših amandmajev pri ZGO 1b se želim zahvaliti celotni delovni skupini. Še posebej bi želela izpostaviti najaktivnejše člane v skupini in se jim posebej zahvaliti: dr. Viktorju Pustu, predsedniku ZAPS, Vlado Krajcarju, Darji Matjašec in Ignacu Dugarju. Vsak po svoje in vsi skupaj smo se resnično trudili, da smo vsaj nekaj naših idej predstavili javnosti in politiki, jih vgradili v sam zakon in lahko smo ponosni, da smo bili pri tem uspešnejši od zbornice IZS.